

Stórfyrirtökan MOWI ynskir samarbeiði við færoyskar alarar:

Norðmenn altráir at keypa og selja færoyskan alilaks

— hóast norðmenn sjálvir ala fleiri túsund tons

— Vit ætla at selja aldan laks úr Føroyum sum ALDAN FØROYSKAN LAKS. Hann verður ikki seldur sum norskur laksur.

Hetta sigur Reidar Frønsdal, solumaður hjá stóru norsku sölufyrirtökuni MOWI. Henda fyrirtökin er av teimum størstu av sínum slag í Noregi. Umframt at selja laks hefur hon eisini alisjóðir í Noregi, Íslandi og í Føroyum. MOWI seldi í fjør umleið 2000 tons av aldam laks, harav høvdu teir sjálvir alt tey 1000 tonsini.

MOWI hefur í hesum døgum gjørt avtalu við alisjóðina JOKI í Funningsfirði um keyp av laks. Higar til hava teir fingið 4 tons. Átlanin er at keypa meira av laks í hesum árinum.

Reidar Frønsdal á skrivstovu hjá MOWI í Bergen sigur í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin, at teir undir ongum umstøðum fara at selja færoyskan laks undir norsku navni. Uppá fyrspurning hvarja trygd færoyingar hava fyrí hesum, sigur Reidar Frønsdal, at tað skal als einki ívamað vera um tað.

Hann er annars sera væl nøgður við Funningslaksin.

— Tað er ein frálíkur laksur, sum vit higartil hava fingið frá John Andreasen í Funningsfirði. Laksurin hefur fingið ta viðgerð, sum laksur eigur at fáa. Hann er bløðgaður, pakkaður og fluttur á besta hátt, so vit eru sera væl nøgdir við samarbeiði, vit hava fingið við JOKI, sigur Reidar Frønsdal.

Færoyskur — norskur!

— Men hvi keypa laks úr færoyum, ta norðmenn ju bera orð fyrí at ala ov mikið av laksí?

— Hatta er ein goður spurningur. Tað er soleiðis, at tað er nokk til at norskum laks í lotuni, men allir alarar vilja ikki drepa laksin nú. Teir vilja biða, til laksurin er nakað stórri og til prisirnir eru hægri. Hetta kunnu vit sum sölufelag ikki goðtaka, ti vit eru við til at byggja upp ein marknað, sum vil hava stórar nøgdir av laks. Fær marknaðurin ikki henda laks, so kann hetta koma okkum aftur um brekku.

— Ti eru vit hugaðir at keypa laks úr Føroyum. Vit hava fleiri keyparar eitt nú í Sveits, ið ynskja at keypa nøgvar laks í lotuni. Tá haen ikki fæst í Noregi, so kom vit til tykkara.

Hugaðir fyrí samarbeiði

— Men er talan bert um ein lotuvinning hjá færoyingum? ella ætla tit at fáa fast samarbeiði í framtíðini?

— Eru færoyskir alarar hugaðir fyrí einum samarbeiði, so eru vit tað eisini.

— Hvat siga so norskir alarar til, at teirra egnu sölufeløg fara uttan um teir og til Føroyar eftir laks og selur henda laks á somu marknaðum sum norska laksin?

— Hvat skulu teir siga! Teir vilja ikki lata laksin nú, so mugu teir taka fylgjurnar. Norskir alarar mugu eisini hugsa um tann tøv tað er á laks í lotuni, heldur enn bert at hugsa um seg sjálvar. Skulu vit byggja upp eina stóra alivinnu við laks, so mugu vit eisini vera tilreiðar at selja meira.

Reidar Frønsdal sigur viðari, at teir í næstum fara at selja laks frá alisjóðunum í Íslandi og Írlandi eisini. Hesin laksurin verður seldur sum írskur og íslenskur laksur, leggur hann áfrat.

Sera væl egnaður til aling

Hann heldur annars fyrí, at færoyingar eiga at leggja stóran dent á at utbyggja alivinnuna, ti Føroyar eru kanska betri egnaðar til aling enn nakað annað land. Hetta kemst fyrst og fremst av, at veðurlagið í Føroyum er so javnt. Hitin í sjónum er ikki ov kaldur um veturin og ikki ov heitur um summarið. Hetta hefur ógvuliga nogv at siga fyrí alingina.

Hvat viðvikur goðskuni á ti alda færoyska laksinum sigur norðmaðurin, so er hon at líkna við tann besta norska.

— Men eru møguleikarnir at selja alilaks í framtíðini goðir?

— Teir eru so avgjørt goðir, endar Reidar Frønsdal hjá MOWI í Bergen, men leggur to áfrat, at fyrirteytin er at fáa fatur á eini goðari sölufyrirtöku. Vit eru altíð tilreiðar!

Havbúnaðarfelagið um söl

Vit hava eisini spurt formannin í Føroya Havbúnaðarfelag Knút Nolsøe, um, hvussu vit eiga at leggja til rættis sölupolitikkinn hjá alarunum.

Hann visir á, at Havbúnaðarfelagið hefur viðgjørt henda spurningin og avgjørt varð at taka upp tingingar við Felagið Laksaskip fyrí á tann hátt at samarbeiða við söl av veiddum laks og aldam laks og silum.

Um stutta tíð verða hesar tingingarnar tiknar uppáttur. Knút Nolsøe upplýsir, at endamálið við slíkum samarbeiði er eitt nú at tryggja alarunum nog mikið av smolt

Tekst og myndir:
Jan Müller

og at tryggja, at tað verður sett væl av laksasmolt út.

Síðani er tað marknaðarforingin av ti veidda laksinum og ti alda fiskinum. Her visir formaðurin í Havbúnaðarfelagnum á, at dømi er um, at sama parti av fiski er bjóðað út av fleiri færoyskum sölufyrirtökum til sama keypara uttanlands. Tá hesin keyparin hefur fingið framir av, at talan var um sama parti, hefur hann havt møguleika at trýsta prisin niður hjá teimum ymiskum seljarunum. Hetta vil so í síðsta enda ganga út yvir alaran, ið ta fær minni pris fyrí fiskin.

— Ti er avgerandi neyðugt, at alarar og havfiskimenn royna at skipa fyrí söluni sjálvir, leggur Knút Nolsøe áfrat. Hann visir to á, at hetta merkir ikki, at alararnir skulu ganga uttan um færoysku sölufelögin, men teir mugu bert tryggja sær, at partini, sum fara á marknaðin ikki verða bjóðað út til sama seljara, sum síðani kann trýsta prisin niður.

Uppá fyrspurning um tað er rætt av færoyskum alarum at selja beinleiðis til norskar

Vit siggja ein stóran norskan laks, sum verður seldur á ti heimskenda fiskamarknaðinum í Billingsgate í London. A kassunum aftanfyrí siggja vit merkið hjá sölufyrirtökuni MOWI. Færoyskur laksur verður ikki seldur sum «Norwegian Salmon» sigur eitt umboð fyrí hesa fyrirtöku við Sosialin

sölufyrirtökur sigur Knút Nolsøe, at mangt er í neyðini nytt. Hann heldur tað er í lagi at selja tann vegin, um goður prisur fæst fyrí fiskin.

Tað skaðar einki, at ein ikki bert heldur seg til tað eina söluliðið, men tað má vera ein ófrávikiligt krav, at allur aldur fiskur úr Føroyum, sum

verður seldur norðmonnum — og sum teir selja víðari, at hann verður seldur sum færoyskur laksur, endar Knút Nolsøe.

Færoyski alilaksurin hefur longu fingið gott orð á seg. Nógvir utlendingar eru um boðið at keypa hann. Á myndini siggja vit Leiv Johannesen rætta Anfínni Djurhuus ein av laksunum, teir just hava tikið upp úr hyljunum á Kaldbaksfirði fyrí at drepa teir og síðani avskipa teir til Danmarkar